

ELS PALMENCS I LES SEUES ARRELS

ROSSEND ESCOLÀ CUBELLS

Secció d'Història Local del CERE.

Pintor de la Palma d'Ebre

Al número 11 de la revista local *Lo Mussol* del març de 1999, acabava el quart escrit que em van publicar sobre el "El catarisme" amb la frase següent: "Per les venes dels palmencs, corre la sang i el veritable esperit dels àrabs, dels catòlics i dels càtars."¹

Quan llegim les històries dels humans, ens adonem que sovint reincidenten amb certa freqüència per conductes similars, de manera que segueixen al llarg dels temps una línia ondulant. Serà, per tant, molt interessant poder continuar constatant la seua repetició, si bé amb diferents formes o maneres d'actualitzar-se. Per poc que ens parem a pensar, veurem com el caràcter dels palmencs, la nostra manera de ser i d'actuar, són molt semblants de com eren els nostres avantpassats més llunyans.

Analitzant el *Llibre i Constitucions de la Confraria de Fadrins del Santo Crhisto de la Parroquial de la Palma* trobem reflectides les nostres arrels i semblances, tant en el nostre caràcter com en la nostra manera d'actuar, que ens identifiquen com el que havíem estat i el que hem continuat sent els fills de la Palma.²

A la Palma d'Ebre, actualment, són diverses les associacions existents, tant de signe religiós com cultural, folklòric, esportiu o altres, en les quals hi trobem els rebrots de les nostres arrels. Igualment i comparativament, podríem, de manera general, afirmar-ho dels pobles veïns i comarques.

Tractant-se de la Palma, quin fill del poble no sentirà satisfacció en inscriure's com a soci en alguna de les associacions mencionades?, ja sigui si participa en algun treball o escrit de la revista *Lo Mussol* o a *L'Espona*, ja sigui com a membre de la Coral, ja sigui si arriba a ser nomenada majorala de Santa Caterina o si actua senzillament com a armat per Setmana Santa.

D'altra banda, si en la nostra manera de parlar constatem les diferències de fonètica o accent respecte als pobles veïns, veiem que en el fons són idèntiques les formes de comportament tant en els nostres defectes com en les nostres virtuts; podem concloure que portem a la sang els mateixos gèrmens que donaven vida a les arrels més antigues que a tots ens unifiquen.

R. Escolà

Us convido a meditar un moment sobre el que hem dit fins ara i que cada u tregui les seues pròpies conclusions. Potser ara hauríem arribat a trobar un bon tema per fer un debat —tan de moda avui en dia—, que realment penso que tindria uns resultats pràctics molt fructífers, amb vista a corregir el nostre egoisme i aconseguir un nivell de vida més alt i culte, al qual tots els pobles tenim dret a aspirar.

Això és el que ara penso, ara que torna a tocar el torn al nostre poble en la *Miscel·lània del CERE*, després que en aquell primer número de l'1 de gener de 1985 va sortir a la llum, en la portada, un dibuix original meu de l'Església Romànica realitzat l'any 1984; aquest fet m'omple de molts bons records, els quals han estat la base d'aquestes consideracions.

NOTES

1. *Lo Mussol*, núm. 11, març de 1999, la Palma d'Ebre.
2. Rossend Escolà Cubells, "La Confraria dels Fadrins del Santo Christo", *Quaderns d'Història Tarraconense*, núm. XV. Diputació de Tarragona, Tarragona, 1997, p. 119.